

€-VOX @ GLAS KOVINARJEV

elektronske informacije za člane Združenja kovinske industrije

april 2013

Vsebina:

- 1. NASVETI – PRESTRUKTURIRANJE: četrto pravilo - dolgoročni ukrepi**
- 2. Pravni nasvet: novi ZDR:** ali res omejuje odstotek pogodb o zaposlitvi za določen čas pri posameznem delodajalcu na 10 oziroma 15 odstotkov?
- 3. Naša stališča o...:** reforma trga dela, elektrošok, Slovenija ni Ciper,...
- 4. Poslovne tendence v naših dejavnostih**
- 5. Borza poslovnih priložnosti**

1. NASVETI - PRESTRUKTURIRANJE

Četrto pravilo: DOLGOROČNI UKREPI PRESTRUKTURIRANJA

Če in ko rešujete podjetje v krizi, je vzporedno s kratkoročnimi ukrepi, ki so usmerjeni neposredno v preživetje in reševanje podjetja, potrebno premisliti tudi o širši sliki celotnega položaja. To pomeni, da je treba odkriti oz. poiskati razloge, zakaj smo se znašli v težavah. Na tej osnovi pa je treba iskati rešitve in ukrepe, ki bodo preprečili, da se težave ponavljajo. Pri tem je zelo pomembno, da resnično poiščete prave razloge in se ne zadovoljite s tistimi, ki bi vam morda bolj ustrezali. To je eno področij, pri katerem lahko rešitve bistveno lažje najdete z zunanjo pomočjo. Potrebujete prave odgovore na vprašanja o razlogih, ki so povzročili vaše težave:

- So to splošne ekonomske razmere v panogi in posledični padci naročil in/ ali cen?
- Ali težave izvirajo iz podjetja samega? Imate zastarele proizvode, ne poznate dejanske donosnosti vaših programov, projektov, storitev, imate neprimerno finančno strukturo,? Ste sprejeli slabe poslovne in investicijske odločitve v preteklosti?....
- Morda gre za kombinacija zunanjih in notranjih vzrokov? Če da, katerih?

Brez jasnih odgovorov na ta vprašanja je nemogoče pripraviti in izvesti ukrepe, ki peljejo v dolgoročno preživetje in uspešen razvoj podjetja. Tudi če vam kratkoročno nekako uspe izplavati iz najhujšega, je zelo verjetno, da se bo podjetje, če stvari ne boste spremenili, kmalu spet znašlo v težavah. Šele strokovno utemeljeni in iskreni odgovori na navedena vprašanja omogočajo, da se lotite strateškega razmisleka o prihodnosti. Dobro artikulirana strategija pa mora vsebovati vsaj naslednje vsebine:

- premislek o smeri razvoja panoge v kateri delujete,
- kaj so glavne konkurenčne prednosti, na katerih gradite prihodnost podjetja,
- v čem ste boljši, v čem pa slabši od konkurence,

- pri katerih proizvodih, storitvah, programih itd. lahko dosežete primerno ceno in s tem ustvarjate primerno dodano vrednost,
- v kateri tržni niši ste lahko uspešni (niše so lahko geografske ali produktne, v strategijo iskanja niš nas usmerja majhnost slovenskih podjetij in celotnega prostora),
- na katerem trgu delujete, na slovenskem, regionalnem ali globalnem trgu,
- ali lahko uspete samostojno ali kot del večje entitete,
- ali lahko vaše konkurenčne prednosti uporabite še na kakšnem drugem področju.

Pomembno je, da svoja predvidevanja glede prihodnjega poslovanja tudi kvantificirate in preverite ali podjetje sploh ima ekonomski smisel. To pomeni, da se prepričate o tem, ali bo podjetje sploh lahko prineslo primeren donos na kapital, ki ga bodo lastniki vložili. Čisto mogoče je, da boste po analizi spoznali, da glede na predvideni razvoj panoge in stanje našega podjetja le-to v takšni obliki nima prave prihodnosti. V takšnem primeru se je najbolje s tem čim prej soočiti in ustrezno ukrepati.

Če pa podjetje lahko jasno vidi svojo tržno in ekonomsko priložnost ter prihodnost, pa je eno od bistvenih dolgoročnih vprašanj, na katerega je potrebno vedno dati odgovor, tudi vprašanje financiranja. Če je v vaši strategiji predvidena rast poslovanja, se je potrebno zavedati, da rast načeloma zahteva nove investicije in tudi povečanje obratnih sredstev. To sicer ne velja le za podjetja, ki so v fazi poslovnega prestrukturiranja, ampak za vsako podjetje. Za nadaljnje zdravo poslovanje je treba preveriti, ali to rast lahko financirate in če da, na kakšen način?

Financiranje je v zadnjem času tudi sicer zelo aktualno vprašanje za številna slovenska podjetja. Ta v povprečju že tako poslujejo z zelo velikim finančnim vzvodom, saj so se v preteklosti pri financiranju najraje zanašala na dolžniški kapital (bančna posojila). To je večinoma posledica želje po popolnem upravljavskem obvladovanju podjetij, tako podjetij v zasebni lasti kot tudi v državni. Banke so v preteklih letih to prakso še spodbujale s poplavo lahko dostopnih kreditov. Meje takšnega financiranja rasti so bile že davno presežene, danes dodatno zadolževanje za večino slovenskih podjetij tako sploh ni več realna možnost, pa tudi banke so kriterije močno zaostrole.

Zato bodo slovenska podjetja tako v zasebni lasti kot tudi v lasti države prisiljena za svoj razvoj poiskati druge možnosti financiranja. To pa predvsem pomeni svež kapital. Slednji lahko pride od obstoječih lastnikov, lahko pa tudi od drugje. Podjetju lahko svež kapital priskrbijo npr. strateški partnerji ali pa drugi investitorji, domači ali tuji. Obstaja še možnost, ki doslej v Sloveniji skorajda še ni bila uporabljena, in sicer, da se morda tudi kakšno večje zasebno slovensko podjetje opogumi in skuša kapital poiskati na kapitalskem trgu z izdajo delnic.

2. Ali novi Zakon o delovnih razmerjih res omejuje odstotek pogodb o zaposlitvi za določen čas pri posameznem delodajalcu na 10 oziroma 15 odstotkov?

ZDR-1 pogodbe o zaposlitvi za določen čas ureja v členih od 54 do 58, pri čemer število pogodb o zaposlitvi za določen čas pri posameznem delodajalcu ni omejeno, upoštevati pa je potrebno vse ostale omejitve, ki veljajo v zvezi z omenjeno obliko dela. Pogodbo zaposlitvi za določen čas je tako moč skleniti samo v primeru obstoja zakonsko predvidenih razlogov, ki so določeni v 54. členu ZDR-1 in so glede na določbe do sedaj veljavne zakonodaje nekoliko dopoljnjeni. V skladu z določbami 31. člena ZDR-1 je navedba razloga za sklenitev pogodbe za določen čas obvezna sestavina pogodbe o zaposlitvi za določen čas. Med drugim je ZDR-1 uvedel tudi odpravnine v primeru pogodb o zaposlitvi za določen čas, omejeno je veriženje pogodb, saj se po novem časovna omejitev dveh let veže le na isto delo in ne več na opravljanje istega dela z istim delavcem. Po novem bo potrebno plačati tudi 5x višji prispevek delodajalca za zaposlovanje za vse novo sklenjene pogodbe o zaposlitvi za določen čas po 12.4.2013.

Novi ZDR-1 v zvezi z delom na podlagi pogodbe o zaposlitvi za določen čas uvaja številne spremembe, pri čemer pa deleža pogodb o zaposlitvi za določen čas pri posameznem delodajalcu ne omejuje. Več o tem: <http://pravniportal.gzs.si/slo//60746>

Za dodatne informacije glede navedenega, vaša vprašanja pošljite na e-poštni naslov pravnasluzba@gzs.si.

Pripravila Pravna služba GZS

3. Naša stališča o...

(vir: GZS)

➤ **...izvedeni reformi trga dela**

Sprejeta delovnopravna zakonodaja predstavlja le manjši korak v smeri tistih nujnih sprememb, ki bodo prinesle večjo prožnost in nižje stroške dela, so poudarili govorci na današnjem posvetu z okroglo mizi. Na dogodku so gospodarstveniki razpravljali o nadaljnjih korakih za zagotovitev bolj urejenega trga dela z vidika interesov tako delodajalcev kot delojemalcev v prihodnosti. Več na http://mediji.gzs.si/slo/sporocila_za_javnost/61266.

➤ **...zdravilu za elektrošok: Zgledujmo se po Nemcih in razbremenimo industrijo**

Menimo, da mora Vlada RS revidirati in izboljšati podporno sheme za obnovljive vire energije (OVE), da se zagotovi njeno večjo učinkovitost. Ob tem je treba zagotoviti pogoje za umeščanje HE, ki ne potrebujejo subvencij, in vetrnih elektrarn, pri katerih proizvodni stroški in subvencije niso tako visoki kot pri fotovoltaiiki, v prostor. Le tako bomo uresničili mednarodne zaveze iz podnebne pakta, po katerih moramo do leta 2020 zagotoviti 25-odstotni delež OVE.

Predlagamo modifikacijo Uredbe o prispevku za OVE in SPTE: ker je razmah tehnologij OVE vplival na znižanje cen električne energije, se gospodinjstvom odjemalcem s povišanjem prispevka za OVE ne bi nepravilno povišalo breme. Slovenska gospodinjstva so glede na vse svoje stroške bistveno manj obremenjena kot nemška.

Predlagamo spremembo podporne sheme za OVE v noveli Energetskega zakona po zgledu nemškega modela, še prej pa simulacijo z izračuni na podlagi tega modela. Več si lahko preberete na: http://www.gzs.si/slo/skupne_naloge/staliska_in_komentarji/61178.

➤ **...reševanju podjetij, a strokovno in transparentno**

Podpiramo spremembe in dopolnitve Zakona o pomoči za reševanje in prestrukturiranje gospodarskih družb v težavah (ZPRPGDT-D). Vendar hkrati pričakujemo:

- da je zakon skladen s pravili EU
- da so za njegovo izvajanje zagotovljena sredstva;
- da bo njegovo izvajanje temeljilo na strokovnih, kompetentnih in transparentnih odločitvah o tem, katerim družbam bo država pomagala ohraniti perspektivne programe.
- Več na: http://www.gzs.si/slo/skupne_naloge/staliska_in_komentarji/61320

➤ **...stališču UO GZS: Slovenija ni Ciper**

Ljubljana, 18. april 2013 – Primerjati Slovenijo s Ciprom ni primerno so se strinjali člani Upravnega odbora Gospodarske zbornice Slovenije (GZS) na današnji seji. V razpravi na temo, kako preprečiti ciprski scenarij, sta sodelovala tudi mag. Sibil Svilan, predsednik uprave SID in finančni analitik Andraž Grahek. Več na: <http://mediji.gzs.si/slo//61272>.

➤ **...vzpostavitvi zaupanja med bankami in podjetji v Sloveniji: denar je, zaupanja ni**

Kakšne so možnosti za ponovno vzpostavitev zaupanja med bankami in podjetji v Sloveniji, so se spraševali ugledni domači in tuji govorci na današnji poslovni konferenci na Gospodarski zbornici Slovenije. Dogodek, ki je požel veliko zanimanja med domačimi podjetji, pa tudi finančnimi in drugimi ustanovami, je organiziral Slovensko – ruski poslovni svet v sodelovanju s Sberbank banko. Več o tem si preberite na http://mediji.gzs.si/slo/sporocila_za_javnost/61214.

➤ **...ustavitvi negativnih trendov - Ključne točke prenovljene Agende 46+**

Na podlagi razprave izrednega parlamenta gospodarstva in politike na Brdu pri Kranju novembra lani, smo pripravili Agendo 46+, prvi sveženj 46 ukrepov za izhod Slovenije iz krize. Ob tej priložnosti je več kot 700 gospodarstvenikov podpisalo Poziv gospodarstva za uspešno Slovenijo in s tem podprlo Agendo 46+.

Ob zamenjavi vlade in še bolj zaostrenih razmerah smo sveženj ukrepov, tudi na podlagi predlogov gospodarstvenikov, prenovili in dopolnili. Skupaj jih je po novem 63. Z njimi smo seznanili predsednico vlade, ministre, ki s svojimi odločitvami in pristojnostmi močno vplivajo na gospodarstvo, vse poslance in druge odločevalce v Sloveniji. Več kot polovica predlogov iz prvega svežnja predlogov Agende 46+ se ta hip nahaja na različnih ravneh vladne obravnave, nekateri pa so že uresničeni, med njimi pokojninska reforma in reforma trga dela. Več na: http://www.gzs.si/slo/skupne_naloge/za_uspesno_slovenijo/agenda_46.

Vsa sporočila medijem najdete na http://mediji.gzs.si/slo/sporocila_za_javnost.

4. Poslovne tendence v naših dejavnostih

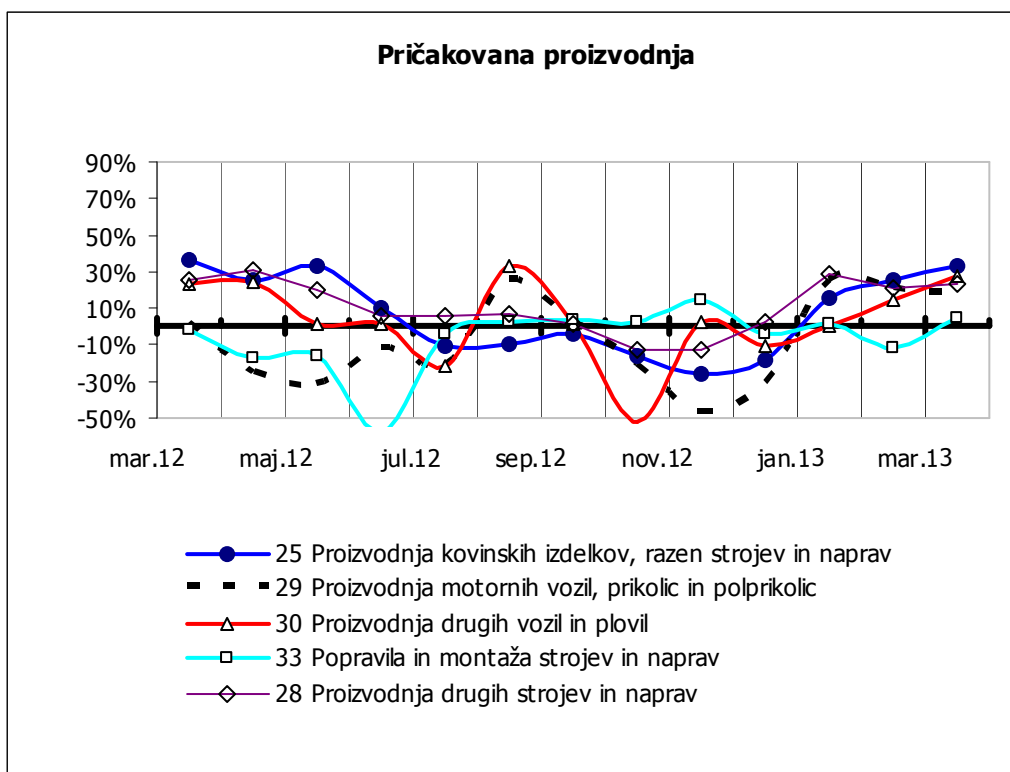
(vir: SURS)

Rezultati anket so izraženi v obliki ravnotežja - ravnotežje je razlika med pozitivnimi in negativnimi odgovori, izražena v odstotkih. Ravnotežja prikazujejo gibanje opazovanih ekonomskih spremenljivk (stanj in pričakovanj), ne pa dejanskih velikosti ekonomskih kazalnikov.

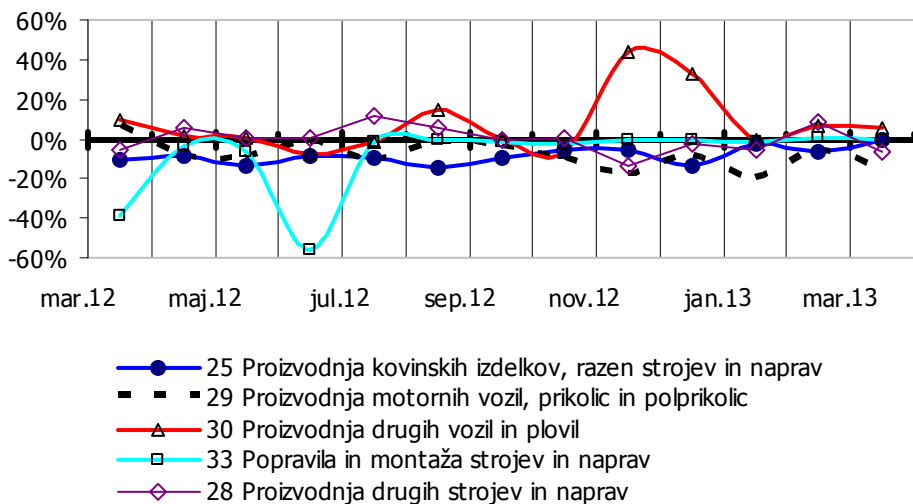
Primer: 60% odgovorov je pozitivnih (boljše, več, višje,...) in 40% odgovorov je negativnih (slabše, manj, nižje,...).

Formula za izračun: št. pozitivnih odgovorov – št. negativnih odgovorov / (št. pozitivnih odgovorov + št. negativnih odgovorov)

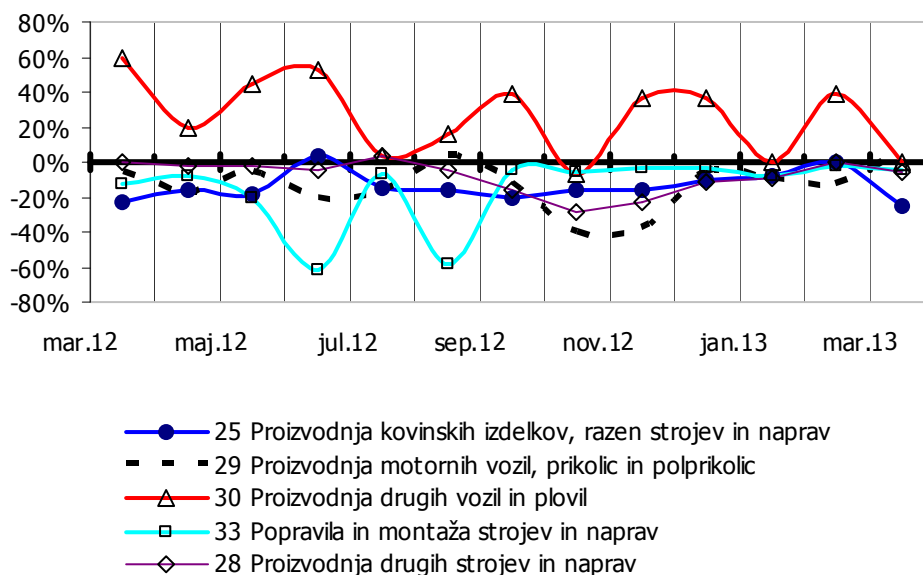
Rezultat: +60 – 40 = +20 (vidno na osi Y)

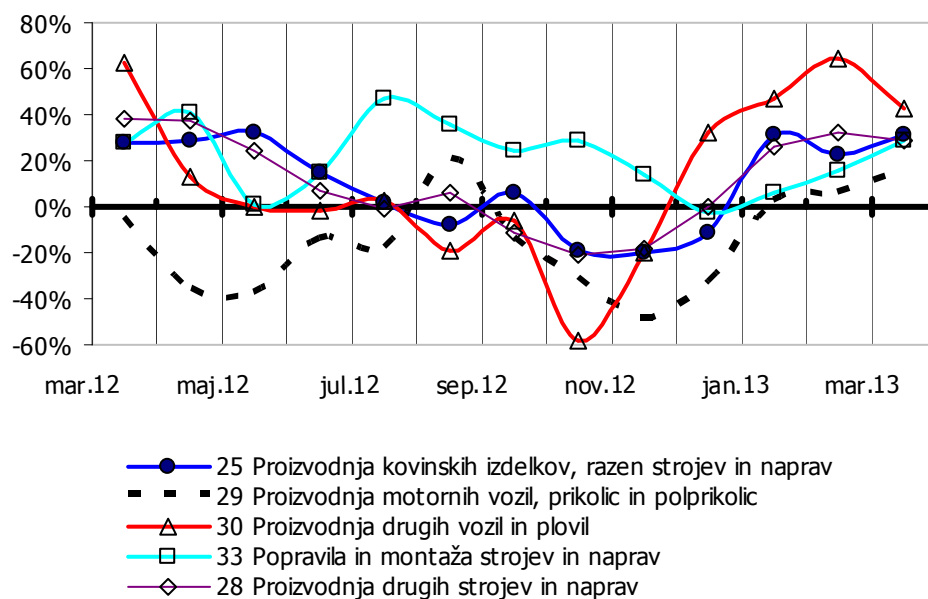
Pričakovane cene

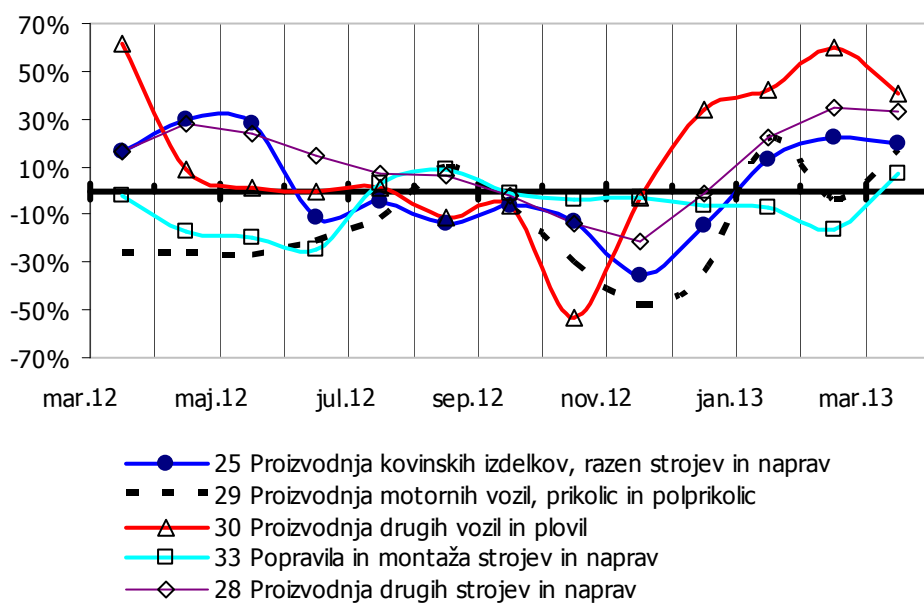
Pričakovano zaposlovanje

Pričakovan izvoz

Pričakovano skupno povpraševanje

5. Borza poslovnih priložnosti

Preko mreže lahko podjetja objavijo tudi lastno ponudbo za poslovno sodelovanje v t.i. Borzi poslovnih priložnosti, ki jo uporablja vseh 500 partnerjev ter je učinkovito orodje za iskanje specifičnih poslovnih ponudb in povpraševanj. Prav tako se Enterprise Europe Network zaveda, da so nastanek, razvoj in rast podjetij neizogibno povezani z inovacijami in s tehnološkim napredkom, zato s svojimi aktivnostmi spodbuja podjetja k inovativnosti in pomaga pri njihovem tehnološkem razvoju. Več na www.een.si in www.borza.org.

V današnji številki objavljamo nekaj zadnjih poslovnih in tehnoloških priložnosti:

1. Švedski zastopnik za specializirana orodja za strojno in avtomobilsko industrijo se ponuja kot posrednik na Švedskem in hkrati išče nove izdelke v Evropi, ki bi jih lahko tržil na Švedskem. EEN-mar-21

2. Turško podjetje, ki proizvaja kmetijske stroje, kot so kultivatorji, trosilci gnojil, težki plugi, brane, disk brane in drugi stroji išče distributerje za svoje proizvode v Evropi. EEN-mar-32

3. Nemško podjetje, specializirano za obdelavo kovin, išče podizvajalca za izdelavo poštnih palet iz jekla. Nemško podjetje pripravi in dostavi inženirske risbe za podizvajalce in pričakuje kompletno izdelavo, vključno z barvanjem. EEN-mar-56

4. Bosansko podjetje, specializirano za proizvodnjo, veleprodajo in prodajo surovin in orodij za gradbeno, tekstilno in avtomobilsko industrijo ter proizvodnjo standardnih in nestandardnih predmetov iz kovine in plastike išče trgovske posrednike (agente, predstavnike, distributerje) ter nudi/išče skupna vlaganja in vzajemno proizvodnjo. EEN-apr-07

5. Avstrijski ponudnik in inštalater avtomatiziranih kotlovnih sistemov za komercialno uporabo v industriji in daljinskem ogrevanju išče trgovske predstavnike. EEN-apr-32

6. Avstrijski vodilni proizvajalec motorjev in generatorjev išče sodelovanja s podizvajalci in dobavitelji gredi. EEN-apr-33

7. Litvansko podjetje, specializirano za montažo in popravila kovinskih konstrukcij, cevovodnih sistemov, rezervoarjev in druge opreme, išče poslovne partnerje in agente. EEN-apr-44

8. Češki proizvajalec kovinskih delov in komponent (CNC obdelava kovin) nudi svoje kapacitete kot podizvajalec. EEN-apr-51

Dodatne informacije: Petra Arzenšek, E: Petra.Arzensek@gzs.si.

€-VOX pripravila: strokovna služba ZKovi